

a na výchovné nemůže býti nikterak dotčen. Žalobkyně byla oprávněna žádati o zvýšení výživného a výchovného, odpovídající jednak změnivším se majetkovým poměrům nemanželského otce, jednak stoupajícím nákladům výchovným a výživným. Nemanželský otec byl by býval povinen vyhověti takové žádosti, po případě byl by ho soud ke zvýšení důchodu musil přiměti. Nezletilé žalobkyni neušel tedy úmrtím nemanželského otce pouze nárok na měsíční důchod 30 K, nýbrž nárok na nutnou výživu vůbec, jenž řídí se jednak podle potřeb nezletilé, jednak podle mohoucnosti nemanželského otce, ale i podle hodnoty peněžní. Žalovaná strana neprokázala, že nastaly okolnosti, jež sprostily nemanželského otce jeho vyživovací povinnosti a jest soudu vycházeti z toho, jak by se byly asi pravděpodobně poměry utvářily. Pravděpodobnost však mluví pro to, že by byl býval nemanželský otec Oldřich N. s to, by dostal své vyživovací povinnosti a že by byl této své povinnosti také skutečně dostal. Když se tedy prvý soud rozhodl, vzíti za základ důchodu do té doby, než se nezletilá žalobkyně bude moci sama živiti, průměrnou měsíční částku, odpovídající majetkovým a příjmovým poměrům nemanželského otce, jak by se byly asi utvářily, pak stoupajícím nákladům výchovným a výživným nezl. žalobkyně se stoupajícím jejím věkem, a i poměrům poválečným, jež přivodily značné znehodnocení peněz, a dospěl k poznání, že odpovídá těmto poměrům měsíční důchod 300 Kč, posoudil věc správně, ale nesprávně ji pochopil soud odvolací.

Čís. 7579.

Žaloba o zmatečnost jest podána včas, nebyly-li rozsudky hlavního sporu dosud doručeny ani žalobci o zmatečnost ani jeho právnímu zástupci.

Byl-li generální plnomocník oprávněn prodati dům a podpisovati s plnou právní účinností pro zmocnitele všechny listiny jakéhokoliv druhu, vztahující se na prodanou nemovitost, byl také oprávněn zavázati zmocnitele, že vypoví nájemníky z prodaného domu a že jim v případě potřeby poskytne náhradní byty, a byl též oprávněn vésti jako generální plnomocník spor, který vznikl proti zmocniteli právě proto, že nesplnil onoho závazku.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1927, Ck I 3/27.)

V žalobě, již se domáhal žalobce Jindřich C. žalobou, zadanou na nejvyšším soudě, by byly rozsudky všech tří stolic v hlavním sporu o opatření náhradních bytů Jindřichem C-em prohlášeny za zmatečné, uvedl žalobce, že ve hlavním sporu nebyl vůbec zastoupen, protože spor byl proveden s jeho generálním zástupcem J-em, který byl sice opatřen generální plnou mocí ze dne 17. listopadu 1921, ale nebyl podle této plné moci oprávněn k zahájení sporů (§ 1008 obč. zák.) a k přijímání žalob jménem nynějšího žalobce, a protože žaloba a všechna ostatní soudní vyřízení doručena byla jen J-ovi, případně jeho právnímu zá-

stupci. Dále tvrdil žalobce, že J. se domníval, že jest žalován přímo, že převzal závazek tehdy zažalovaný jménem vlastním a nikoli jménem zmocnitelovým a že proto ani o sporu žalobce nezpravil, ani nedostatek pasivní legitimace nenamítal. Konečně tvrdil žalobce, že se o hlavním sporu dověděl až po jeho ukončení a že mu v tomto sporu soudní rozhodnutí dosud nebyla doručena, takže mu stále ještě běží lhůta podle § 534 c. ř. s. Žalovaní namítli v žalobní odpovědi, že generální plná moc J.-a stačila, by mohl jménem zmocnitelovým převzít závazek, který by: předmětem hlavního sporu, že podle obsahu spisů hlavního sporu J. jako generální plnomocník velmi dobře věděl, že není žalován osobně a že nynější žalobce z podnětu hlavního sporu, nejpozději při doručení žaloby v březnu 1926 zvěděl o rozsudcích hlavního sporu, takže jest žaloba pro zmatečnost podána opožděně.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Předeslati nutno, že se žaloba opírá o důvod zmatečnosti podle § 529 čís. 2 c. ř. s. a že napadá rozsudky všech tří stolic, takže jest pro ni podle § 532 prvý odstavec c. ř. s. výlučně příslušným nejvyšší soud. Dále jest předeslati, že podle spisů hlavního sporu nebyly rozsudky dosud doručeny ani žalobci, ani jím zřízenému právnímu zástupci (§ 39 c. ř. s.), takže jest žaloba podána včas podle § 534 čís. 2 c. ř. s. a jest dotyčná námitka žalovaných neoprávněna. Ve věci však žaloba odůvodněna není. Rozhodnou jest toliko otázka, zda J. podle žalobcova zmocnění byl oprávněn hlavní spor jménem tehdejšího žalovaného a nynějšího žalobce vésti buďsi osobně, buďsi právním zástupcem, jím zřízeným. K této otázce jest přisvědčiti. Podle generální plné moci ze dne 17. listopadu 1921, již žalobce v ověřeném opisu předložil, a jež souhlasí s plnou mocí, jež byla podkladem pro kupní smlouvu, uzavřenou mezi generálním plnomocníkem a nynějšími žalovanými o koupi domu, byl generální plnomocník kromě jiného oprávněn jménem žalobcovým a s právní účinností pro něho ujednat i a podpisovati kupní smlouvy o nemovitostech v písemné plné moci vyjmenovaných a k velkostatku S. náležejících, a byl dále oprávněn podpisovati s úplnou právní účinností pro zmocnitele »všechny listiny jakéhokoliv druhu na tyto nemovitosti se vztahující«, kteréžto listiny mohly sloužiti také za podklad pro knihovní vklady. Podle skutkového zjištění nižších soudů v hlavním sporu prodal J. jako generální plnomocník nynějšího žalobce nynějším žalovaným kupní smlouvou ze dne 9. března 1923 dům čp. 6 v S., což ve hlavním sporu nebylo ani sporno a což ani v tomto sporu žalobce jako sporné neuvádí. Podle dalšího skutkového zjištění nižších soudů ve hlavním sporu zavázal se J. dopisem z téhož dne, kdy byla kupní smlouva podepsána, t. j. ze dne 9. března 1923 jako plnomocník tehdejšího žalovaného na nynějšího žalobce, že s ohledem na to, že kupující koupili zmíněný dům čp. 6 v S., který byl dosud součástí velkostatku S., k zařízení a provozování živnosti lékárnické, jež vyžadovala několika míst-

ností, dá okamžitě výpověď nájemníkům v domě tom bydlícím a že v pádě potřeby poskytne nájemníkům náhradní byty, aby se mohli co nejdříve vystěhovati. Skutkovým dějem až dosud uvedeným padá žaloba o zmatečnost naprosto. Byl-li generální plnomocník oprávněn prodati dům (§ 1008 obč. zák.) a podpisovati s plnou právní účinností pro zmocnitele všechny listiny jakéhokoliv druhu, vztahující se na prodanou nemovitost, byl také oprávněn zavázati žalobce dopisem ze dne 9. března 1923, že nájemníky z prodaného domu vypoví a že jim v případě potřeby náhradní byty poskytne. Vždyť tento závazek byl jen vedlejší, doplňovací smlouvou ke smlouvě o prodeji domu a měl jen za účel odevzdati prodaný dům kupujícím »podle úmluvy« (§§ 1047 a 1061 obč. zák.). Šlo o splnění závazku prodávatele, že odevzdá prodanou věc podle úmluvy, a protože prodávatelem byl zmocnitel, byl i on podle § 1017 obč. zák. povinen závazek splniti, takže jen on mohl býti žalován. J. byl nejen oprávněn kupní smlouvu uzavřít, nýbrž vésti spor, který vznikl právě proto, že generální plnomocník nesplnil závazku, převzatého v mezích plné moci za prodávatele domu. I kdyby se za to pokládalo, že »k zahájení sporu« byl by potřeboval zvláštní plné moci (§ 1008 obč. zák.), nešlo tu o takový případ, protože zmocnitel byl stranou žalovanou a šlo tedy jen o roli obrannou. Tvzení žaloby, že se generální plnomocník domníval, že jest vlastním jménem žalován, jest nesprávné a jest nadobro vyvráceno obsahem spisů hlavního sporu, kde ve všech podáních a soudních rozhodnutích jest uváděn C. jako strana žalovaná a kde jest všude J. uváděn jen jako generální plnomocník. Tak jest tomu i v dovolacím spise, jež sepisoval dokonce nynější právní zástupce žalobcův, třebaže nelze přezkoumati jeho tvrzení, že prý byla jeho plná moc podepsána J-em a nikoli Jindřichem C-em a že prý plnou moc již předložiti nemůže, protože ji nenalezl. Ale na tom nezáleží, stačí k vyvrácení shora uvedeného tvrzení již to, že i nynější právní zástupce žalobcův v dovolacím spise hlavního sporu uváděl Jindřicha C-a jako stranu žalovanou a J-a jako jeho generálního plnomocníka. Z toho, co uvedeno, jest zřejmo, že žalobce byl v předním sporu řádně zastoupen a že tu není důvodu pro žalobu o zmatečnost podle § 529 čís. 2 c. ř. s.

Čís. 7580.

Není třeba, by dědic ze závěti podával vždy žalobu na vyděděného dědice, a není pozůstalostní soud oprávněn, by mu ukládal povinnost k podání této žaloby a za tím účelem mu určil lhůtu. Teprve, kdyby vyděděný žaloval o vyplacení povinného dílu, bude na dědicích ze zákona, by důvod vydědění ve sporu udali a prokázali.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1927, R II 383/27.)

Pozůstalostní soud rozdělil mezi přihlášenými dědici ze závěti a dědicem ze zákona žalobní roli podle § 125 nesp. říz. v ten způ-